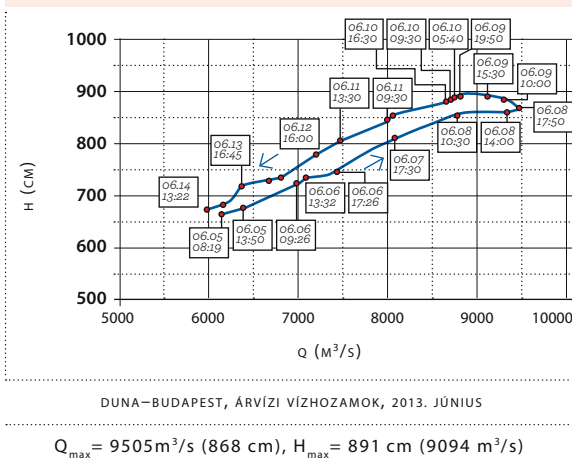

4. ábra
A Duna budapesti szelvényének vízhozam-hurokgörbéje

sziget, védvonal-magasítások). Voltak azonnali intézkedést, rögtönzést szükségessé tevő intézkedések, ahol a tervezésre nem, csak azonnali beavatkozásra volt idő (helikopterrel történő leterhelés, bugárelfogás stb.). Az operatív beavatkozások teljes hossza elérte a 170 km-t.

A védekezési tevékenység súlypontjai a következő helyeken voltak:

- Győr–Koroncói védvonal
- Vének–Dunaszentpál árvízvédelmi szakasz
- Komárom–Almásfűzítői árvízvédelmi szakasz
- Esztergom–Táti árvízvédelmi szakasz
- Pilismarót önkormányzati védekezés
- Visegrád ideiglenes védőműveinek kiépítése
- Nagymaros ideiglenes védőműveinek kiépítése
- Kismaros ideiglenes védőműveinek kiépítése
- Szigetmonostor–Horány vízbetörés-megállítási és -lokalizáció

- Budapest árvíz elleni védelme: a védekezés kritikus pontjai (mint korábban is) a Margit-sziget, a Római-part, az Aranyhegyi patak, a Barát-patak és a Dagály-fürdő volt
- Tassi-zsilip
- Kisapostag ideiglenes védőmű
- Bába ideiglenes védőmű
- Baja, Petőfi-sziget
- Dunaszekcső és Bár községek
- Mohács árvízvédelme

A védekezés során a dunai vízügyi igazgatóságok összesen 95,2 km védvonalat építettek ki. Az állami védvonalakon felhasználásra került 103.000 m³ homok és 5,5 millió homokzsák, 55.000 db fáklya, 102.000 m² fólia. A vízügyi szolgálat által bevont erők létszáma június 8-án érte el a maximumot, ekkor összesen 6838 személy dolgozott a védvonalakon vízügyi irányítás mellett (több mint 1800 fő vízügyi dolgozó mellett 2000-nél is többen a honvédségtől, 1200 fő önkormányzati közerő és több mint 1800 egyéb helyről ide vezényelt személy). A védekezésnél igénybe vett jelentősebb technikai eszközök (ugyancsak a június 8-i adatok alapján): 281 db teherautó, 611 db személyautó, több mint 200 db építőipari és egyéb gép. A Szentendrén megépült mobil árvízvédelmi fal hazánkban első alkalommal került alkalmazásra. Az előzetes fenntartásokat cáfolva a szerkezet megbízható védelmet biztosított a városnak, ami referenciaként szolgálhat hasonló rendszerek alkalmazásához más városok belterületi szakaszainak árvízvédelmének biztosításához. A Margit-sziget védelménél felhasználásra került vízzel töltött gumigát szintén igazolta a speciális helyzetekben ezen eszközök hatékony alkalmazhatóságát. Ez a szerkezet általában városi körülmények között jól megközelíthető helyeken eredményesen alkalmazható.

A sikeres védekezés azért is kiemelkedő, mert a kiépített védelmi rendszer sehol sem szakadt át, emberéletet az árvíz nem követelt és az ideiglenes művek esetleges hibáit (Nagymaros, Tahitótfalu, Szigetmonostor) is sikerült rendkívül kis területen lokalizálni, így a védett értékek közül csak kis területeket kellett átengedni a víznek. Az így károsodást szenvedett lakóépületek becsült száma nem éri el a százat. Természetesen a nem védett területeken épült ingatlanokat elöntötte az árvíz, de azok megvédése nem is kerülhetett szóba.

AZ OVF MUNKÁJÁNAK BEMUTATÁSA

Az országos árvízi helyzet kapcsán Molnár Bélát, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatóját kérdeztük a vízművekkel történő együttműködésről.

Vízmű Panoráma: Milyen feladatokban és projekteknél kapcsolódik az OVF és a víziközművek tevékenysége?

Molnár Béla: Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) a Vízügyi Igazgatóságokkal együttműködve a 347/2006 (XII. 23) 36.§ 4. teljesítése érdekében gondoskodik az Ivóvízminőség-javító Program végrehajtásáról. Ugyanezen paragrafus 11-es pontja alapján a vízügyi igazgatóságok feladata még a víziközmű-társulatok törvényességi ellenőrzésének ellátása.

VP: Milyen feladatokat lát el a szervezet a víziközmű szektorban, miként járul hozzá az ágazat tevékenységéhez, fejlesztéséhez, jövőjéhez?

MB: Az OVF a víziközmű-feladatok körében:

- részt vesz a nemzetközi és magyarországi alapokból támogatott projektek végrehajtásában,
- közreműködik rendkívüli helyzetekben a víziközmű-szolgáltatás, illetve a vízellátás biztonságával kapcsolatos feladatok országos szervezésében és az ez irányú tevékenység operatív irányításában,
- részt vesz a sérülékeny üzemelő vízbázisok biztonságba helyezési munkálatainak előkészítésében és végrehajtásában, a biztonságban tartás és a működtetés feladatainak ellátásában,
- közreműködik az ivóvízminőség javítását szolgáló és a települési szennyvizek elvezetésével, tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok előkészítésében és megvalósításában, valamint a hozzájuk kapcsolódó adatgyűjtésben,
- belügyminisztériumi utasításra véleményezi az OVF Európai Uniói rendeleteket,
- panaszügyeket kezel, valamint társulati problémákat koordinál a 347/2006. (XII.23.) Kormányrendelet végrehajtása értelmében.

Molnár Béla, OVF főigazgató
(MTI Fotó: Mészáros János)

VP: Hogyan valósult meg az együttműködés az árvízi védekezés kapcsán?

MB: Az Országos Műszaki Irányító Törzs (OMIT) az OVF védelmi szerve, amely akkor áll fel, ha több vízügyi igazgatóság egyidejű árvízi védekezése esetén szükségessé válik az országos koordináció, a hatékonyabb eszköz és létszám-átcsoportosítás, az információáramlás.

Az OMIT működését a www.vizugy.hu honlapon is elérhető 7/2012. (II. 10.) BM utasítás szabályozza. Az OMIT a vízminőségi és vízellátási szakcsoporton keresztül működik együtt a víziközmű-üzemeltetőkkel az alábbiak szerint:

- a veszélyeztetett területeken irányítja és ellenőrzi a vízminőségi kárelhárítási tevékenység végrehajtását,
- összehangolja a vízügyi és más szervek ez irányú tevékenységét,
- az árvízzel és belvízzel veszélyeztetett területeken – szükség szerint – ellátja a vízellátással és szennyvízelvezetéssel kapcsolatos feladatok irányítását és koordinálását,
- összehangolja a vízügyi és önkormányzati szervek tevékenységét az érintett vállalatok operatív tevékenységével.

Az OMIT az árvízi védekezés során együttműködött a honvédséggel, a katasztrófavédelemmel, a rendőrséggel és a helyi védelmi bizottságokkal. Kirendelt szakértőket biztosított a beavatkozási területeken, illetve a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelő Központ működéséhez, ahol megfelelő információáramlás történt az ott jelenlévő többi ágazattal. A vízművekkel az OMIT a vízügyi igazgatóságokon keresztül, vagy a helyi védelmi bizottságokon keresztül működött együtt.

VP: Az ivóvízes derogációval érintett települések projektjei kapcsán (elvonat projektek) milyen feladatok várnak a szervezetre?

MB: Az 1381-1384/2012 (IX. 20), a 1049/2013 (II. 12) és 1247/2013 (IV. 30) Korm. határozatokban a Kormány által saját hatáskörbe vont ivóvízminőség-javító beruházások esetében a megvalósítással kapcsolatos feladatok ellátására az OVF-et jelölte ki. A kedvezményezett önkormányzatokkal, önkormányzati társulásokkal az OVF Ivóvízminőség-javító Konzorciumot hozott létre, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben, a víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben, valamint egyéb jogszabályokban előírt, a helyi önkormányzatokat terhelő egészséges ivóvízellátási közfeladat hatékony, ugyanakkor a lakossági díjterhek jelentős növekedése nélküli ellátásának biztosítása érdekében. Az együttműködés célja a döntő részben KEOP pályázaton alapuló, az Európai Uniótól és a hazai központi költségvetésből elnyerhető, vissza nem térítendő támogatással

megvalósuló ivóvízminőség-javító projekt megvalósításával kapcsolatos feladatok hatékony, és a jogszabályokban, valamint a Kormány az egészséges ivóvíz biztosításához szükséges intézkedésekről szóló 1379/2012. (IX. 20.) Korm. határozatban meghatározott követelményeknek megfelelő megvalósításához szükséges feladat- és hatáskörök konzorciumi tagok közötti megosztása, elvégzése.

VP: Ennek során miben várják a víziközmű-szektor segítségét?

MB: Az OVF az adott ivóvízminőség-javító beruházások esetében az illetékes víziközmű-üzemeltetőtől a szakmai konzultációkat, a gazdaságosan üzemeltethető megoldások kialakításában való részvételt és a hatékony megvalósítás támogatásában vár együttműködést.

VP: Milyen hosszú távú tervek szerepelnek az OVF-nél a víziközmű-ágazattal történő további együttműködésre vonatkozóan?

MB: Jelenleg kormányrendelet határozza meg az OVF víziközmű-feladatait, amelyek ellátására teljes körűen törekszünk a jövőben, s ez határozza majd meg a hosszú távú együttműködés konkrét lépéseit.